

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 35/99

Ústavný súd v senáte na neverejnom zasadnutí 13. júla 1999 vo veci navrhovateľa [REDACTED], bytom [REDACTED], pre porušenie práva podľa čl. 35 ods. 1 a 2 a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky Najvyšším súdom Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

Konanie o podnete [REDACTED] z a s t a v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

Ústavný súd Slovenskej republiky dňa 5. mája 1999 prijal na ďalšie konanie podnet [REDACTED] na začatie konania vo veci vyslovenia porušenia jeho práva na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň a porušenia rovnosti ľudí v ich právach podľa čl. 35 ods. 1 a 2 a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

V rámci prípravy konania o veci samej (§ 12 ods. 1 Správovacieho a rokovacieho poriadku Ústavného súdu Slovenskej republiky) bol navrhovateľ vyzvaný, aby súdu doručil plnú moc na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, pretože podľa § 22 zákona č. 38/1993 Z. z. v platnom znení musí byť podnecovateľ po prijatí podnetu v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom alebo

komerčným právnikom, označil dôkazy (rozhodnutie súdu) o tom, že Slovenská komora advokátov neuznala jeho právo na vzdelanie získané na VŠ ZNB a v dôsledku toho ho odmietla zapísať do zoznamu čakatel'ov, a dôkaz o tom, že sa pred podaním návrhu na ústavný súd pokúsil domôcť ochrany svojich práv pred všeobecným súdom.

Podnecovateľ dňa 25. júna 1999 ústavnému súdu oznámil, že „by bolo pre neho dehonestujúce (a zbytočne nákladné), ak by sa nechal zastupovať iným právnikom aj napriek tomu, že je absolventom práv ukončených rigoróznou skúškou na Univerzite Komenského v Bratislave. Výklad ustanovenia § 22 zákona č. 38/1993 Z. z. má na mysli prípady podaní občanov, ktorí nie sú znalí práva, žiadna právna teória ani právne odvetvie nevyklučuje, aby sa občan obhajoval vo veci sám s výnimkou povinnej obhajoby.“ Za dôkaz porušenia jeho práv Najvyšším súdom Slovenskej republiky označil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 113/97, ktorým za „právnické vzdelanie“ pre účely zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti treba rozumieť len vysokoškolské vzdelanie získané na právnickej fakulte.

Požiadavku ústavného súdu, aby preukázal, že sa domáhal ochrany svojich práv pred všeobecným súdom, navrhovateľ považoval za „relevantnú a z hľadiska jeho kauzy bezvýznamnú“, pretože Najvyšší súd Slovenskej republiky už túto otázku prejedlikoval v rozhodnutí 4 Cdo 113/97.

Podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky Ústavný súd Slovenskej republiky môže začať konanie aj na podnet právnických alebo fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich práv.

Navrhovateľ namietal porušenie svojich práv, avšak za orgán, ktorý porušuje jeho práva, označil Najvyšší súd Slovenskej republiky a jeho rozhodnutie sp. zn. 4 Cdo 113/97, hoci v označenom konaní nebol účastníkom konania. Ak by v tomto konaní boli porušené základné práva a slobody občana, mohol by sa ich ochrany pred ústavným súdom domáhať len účastník konania pred všeobecným súdom.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nemožno považovať za všeobecne záväznú. Podľa § 159 ods. 2 prvá veta OSP je síce výrok právoplatného rozsudku záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány, avšak aj vo vzťahu k všetkým orgánom môže byť viazanosť rozhodnutia súdu len vo väzbe na konkrétneho účastníka konania.

Podľa § 22 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov fyzické alebo právnické osoby musia byť v konaní pred ústavným súdom zastúpené advokátom alebo komerčným právnikom. Ani určité sociálne postavenie navrhovateľa nie je bez ďalšieho dôvodom na nepožadovanie obligatórneho právneho zastúpenia navrhovateľa v konaní o podnetoch pred ústavným súdom (I. ÚS 98/93).

V okolnostiach prípadu sa právne významnou stala otázka, či právnické vzdelanie možno stotožniť s podmienkou § 22 zákona. Advokátom ani komerčným právnikom sa podľa platnej právnej úpravy nestáva každý absolvent právnického štúdia. Vysokoškolské právnické vzdelanie je iba jednou z podmienok, ktoré sa musia splniť podľa § 3, resp. § 5 zákona č. 132/1990 Zb. o advokácii alebo podľa § 5, resp. § 8 ods. 2 zákona č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch. Osoba, ktorá nie je advokátom podľa zákona o advokácii ani komerčným právnikom podľa zákona o komerčných právnikoch, nespĺňa podmienku zástupcu účastníka konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky podľa § 22 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Podľa § 31a ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. pokiaľ tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 103 Občianskeho súdneho poriadku súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci.

V súlade s citovaným ustanovením je treba konštatovať, že v prípade návrhu podnecovateľa nie sú splnené podmienky, za ktorých možno ďalej konať vo veci.

Zákon č. 38/1993 Z. z. účastníkom konania ustanovuje podmienku zastúpenia advokátom alebo komerčným právnikom. Zákon nedovoľuje upustiť od splnenia tejto podmienky. Predkladateľ podnetu svoju zákonom ustanovenú podmienku nesplnil. Preto Ústavný súd Slovenskej republiky konanie o jeho podnete zastavil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júla 1999

JUDr. Ján D r g o n e c
predseda senátu

-